

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Kateřiny Šimáčkové a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **Y. M.**, zastoupeného JUDr. Stanislavem Kadečkou, Ph.D., advokátem, se sídlem Sladkovského 601, 530 02 Pardubice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, poštovní schránka 21/OAM, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. února 2012, č. j. OAM-268/LE-BE02-PA03-R2-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce, doručené Nejvyššímu správnímu soudu 11. března 2013, proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. ledna 2013, č. j. 32 Az 7/2012 - 41,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Svou kasační stížností žalobce (dále též „stěžovatel“) napadá rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 32 Az 7/2012 - 41 ze dne 30. ledna 2013 (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. února 2012 č. j. OAM-268/LE-BE02-PA03-R2-2011. Citovaným rozhodnutím žalovaný rozhodl, že se mezinárodní ochrana žadateli podle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, pro nedůvodnost neuděluje.

[2] Krajský soud shledal, že napadené rozhodnutí žalovaného je v souladu se zákonem, a žalobu jako nedůvodnou zamítl. Zabýval se, stejně jako žalovaný, jednotlivými zákonnými důvody mezinárodní ochrany, jež přicházejí v úvahu. K možnosti udělit azyl podle § 12 zákona o azylu konstatoval, že žalobce nebyl ve své vlasti nijak pronásledován, neboť nebyl nijak politicky organizován, ani jakkoli aktivní, ani nemohl mít důvodné obavy z pronásledování. Z výpovědi žalobce je zřejmé, že svou vlast opustil již v roce 2003, původně za účelem návštěvy svého otce v ČR a vize lepšího života, a žádost o mezinárodní

ochranu podal až o osm let později, v roce 2011, poté, co byl z důvodu nelegálního pobytu zajištěn a bylo mu uloženo správní vyhoštění; ostatně sám tvrdil, že svojí žádostí o mezinárodní ochranu si chce zajistit legalizaci dalšího pobytu. Popřel jakékoliv potíže se státními orgány, policií nebo soudy své země původu a žádné relevantní obavy ze svého návratu na Ukrajinu neuvedl, jen to, že se tam vrátit nechce, neboť se chce zde starat o svého syna, jemuž je biologickým, nikoli však matrikovým otcem.

[3] Krajský soud, při přezkoumávání obdobně strukturovaného rozhodnutí žalovaného, se dále zabýval důvody udělení mezinárodní ochrany podle § 13 a 14 zákona o azylu, tj. azylu za účelem sloučení rodiny a humanitárního azylu, a posléze též důvody pro udělení doplňkové ochrany, resp. doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 14a a 14b zákona o azylu, a to právě s ohledem na tvrzení žalobce, že je biologickým otcem nezletilého syna D. své bývalé přítelkyně E. K., jenž je občanem České republiky, a že neudělením mezinárodní ochrany, resp. správním vyhoštěním, bude jeho vztah se synem nenapravitelně poškozen, ne-li zcela destruován, jinak řečeno, že by došlo k porušení práva na respektování soukromého a rodinného života žalobce a jeho syna podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. podle obdobných ustanovení Úmluvy o právech dítěte. Krajský soud ani v kontextu tohoto tvrzení neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Konstatoval, že žalobce není zapsán jako otec v rodném listu nezletilého D., naopak v matrice je jako jeho otec zapsán jiný muž, že zejména neučinil žádné právní kroky k prokázání svého otcovství. Poukázal též na rozpory v údajích o datu, resp. roku narození nezl. D., které žalobce při různých příležitostech uváděl, na rozpory ve výpovědích žalobce ohledně tvrzeného soužití s matkou nezl. D. co do jeho vylíčení a datace, i na sporadický styk s ním, když žalobce uvedl, že jej viděl naposledy o Vánocích roku 2010 (přitom v zajišťovacím zařízení byl umístěn až od 14. 9. 2011 do 24. 2. 2012). Návrh žalobce na výslech jeho bývalé přítelkyně a matky nezl. D. E. K. krajský soud neprovedl pro nadbytečnost, neboť vyhodnotil, stejně jako žalovaný, žalobcova tvrzení o otcovství jako účelová. Krajský soud tak učinil i proto, že žalobce – ač výslech svědkyně navrhl – souhlasil nakonec s rozhodnutím věci bez jednání.

[4] V kasační stížnosti podané z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) stěžovatel argumentoval, že jeho kasační stížnost je přijatelná podle § 104a s. ř. s., neboť přesahuje jeho vlastní zájmy tím, že se přímo dotýká zájmů nezl. D.

[5] Ke kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stěžovatel tvrdil, že žalovaný dospěl k nejasným a neúplným skutkovým zjištěním. Stěžovatel poukázal na § 3 správního řádu a § 19 odst. 1 zákona o azylu a s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2004 č. j. 30 Az 70/2003 - 33 tvrdil, že je povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí nebo zpochybňují. Podle stěžovatele tedy pochybnosti žalovaného stran věrohodnosti a účelovosti tvrzení stěžovatele o biologickém otcovství vůči nezl. D. měly být odstraněny výsledkem bývalé partnerky stěžovatele a matky nezl. D. Po stěžovateli podle jeho názoru nebylo možno spravedlivě požadovat, aby to byl on, kdo má nést veškeré důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají jeho vztahu k nezl. D. V této souvislosti uvedl, že se nebránil rozhodnutí bez jednání v řízení před krajským soudem, neboť měl za to, že pro tuto vadu mělo být krajským soudem zrušeno

rozhodnutí žalovaného tak jako tak. K argumentu, že výslech svědkyně byl nadbytečný proto, že v rodném listu nezl. D. je jako otec zapsán jiný muž, uvedl, že pro posouzení mezinárodní ochrany není a nemůže být rozhodné, zdali je stěžovatel otcem dítěte z pohledu zákona, resp. z pohledu formálního zápisu v příslušné evidenci. Otázka biologického otcovství nemůže být z úvah správního orgánu předem vyloučena. Napadený rozsudek krajského soudu je z tohoto důvodu nezákonný, neboť způsob přezkumu učiněný krajským soudem byl zcela nedostatečný.

[6] Ke kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stěžovatel dále namítal, že napadené rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, protože mělo být zrušeno krajským soudem. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného nelze podle stěžovatele „rozlišit, zda žalovaný vede své úvahy k otázce ne/udělení humanitárního azylu, nebo k ne/udělení doplňkové ochrany“; žalovaný humanitární azyl a doplňkovou ochranu směšuje, s oběma instituty operuje „na přesáčku“, což způsobuje „nejasnost v přiřaditelnosti dílčích závěrů k jednotlivým druhům mezinárodní ochrany“. Stěžovatel žalovanému dále vytýká, že není jasné, „jakým způsobem by měl ... docílit nějakého rozumného kontaktu se synem, nemá-li na druhou stranu o takový kontakt zájem matka dítěte“. Uvedl, že jeho motivací nebyla „rekonstrukce vztahu s matkou dítěte, ale budoucí realizace jeho otcovských práv“, která mu byla odpírána jednak matkou, jednak znemožněna po dobu internace stěžovatele v zajišťovacím zařízení pro cizince.

[7] Ke kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. stěžovatel uvedl, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů tím, že soud aproboval vadu žalovaného, jenž se nedokázal řádně vypořádat s variantou ne/udělení humanitárního azylu. Podle stěžovatele, s odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 8/2004 ze dne 11. 3. 2004 a sp. zn. 5 Azs 47/2003 ze dne 22. 1. 2004, žalovaný humanitární azyl nesprávně interpretoval. Podle stěžovatele se žalovaný dopustil „logického lapsu“, neboť „pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, nebyl by větší důvod uvažovat o udělení humanitárního azylu, jelikož by se jednalo o zákonný důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu“. Ve svém výsledku tak žalovaný neudělení humanitárního azylu znovu logicky neodůvodnil a zopakoval svůj nezákonný postup označený již takto Krajským soudem v Praze v rozsudku č. j. 45 Az 6/2011-19 ze dne 15. 12. 2011, jímž bylo zrušeno předchozí rozhodnutí žalovaného.

[8] Konečně ke kasačnímu důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. stěžovatel uvedl, že žalovaný nesprávně vyložil nárok stěžovatele na udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Poukázal na zdroj tohoto ustanovení (tzv. kvalifikační směrnice) a důvodovou zprávu k němu s tím, že žalovaný měl zkoumat možné porušení nejen stěžovatelova základního práva na respektování soukromého a rodinného života podle čl. 8 Úmluvy, ale téhož práva z pohledu nezl. D., jež je též obdobně chráněno Úmluvou o právech dítěte (čl. 8 odst. 1 a 2 – právo na vlastní totožnost, čl. 9 odst. 1 – právo dítěte nebýt odděleno od svých rodičů proti své vůli). Podle stěžovatele je nemístné, aby byl odkazován na řízení podle cizineckého zákona s tím, že tyto jeho námitky nenalézají místo v řízení o mezinárodní ochraně; stěžovatel *per analogiam* odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2010 č. j. 6 Azs 15/2010-82.

[9] K podané kasační stížnosti se vyjádřil rovněž žalovaný, který krom toho, že setrval na svém rozhodnutí, jež považuje za zákonné a řádně odůvodněné, poukázal na rozpory v datu narození nezl. D. uváděných stěžovatelem, na skutečnost, že nezl. D. se měl narodit ještě před tvrzeným seznámením stěžovatele s bývalou přítelkyní, přičemž jako otec nezl. D. je v evidencích uveden jiný muž, a konečně na to, že stěžovatel nežil s nezl. D. ve společné domácnosti, nestýkal se s ním a nepřispíval na jeho výživu a výchovu. *„Jelikož stěžovatel správnímu orgánu nedoložil jediný hodnověrný důkaz, že by byl otcem nezl. D., a nikterak nevyvrátil závažné pochybnosti správního orgánu v tomto směru, nemůže v daném případě dojít k oddělení dítěte od rodiče“* a k porušení příslušných mezinárodních smluv, uzavřel žalovaný.

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namíste kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[11] Podle § 104a s. ř. s. se kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu (např. usnesení ze dne 26. dubna 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná také na www.nssoud.cz). Stran přesahu vlastních zájmů stěžovatel tvrdil pouze to, že v daném případě jde též o ochranu zájmů, resp. základních práv nezl. D., o němž stěžovatel tvrdí, že je jeho otcem, na respektování soukromého a rodinného života a základního práva dítěte nebýt odděleno od svých rodičů. To však podle Nejvyššího správního soudu zjevně nestačí; podle zmíněného usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce nezbytné vyslovit též právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Nadto, tvrzením stěžovatele o jeho otcovství se zevrubně zabýval jak žalovaný, tak krajský soud, a s ohledem na skutečnosti, jež vyšly najevo v dosavadních řízeních, nelze jejich závěru o nevěrohodnosti a účelovosti těchto tvrzení ničeho vytknout. V tomto světle se i tvrzení stěžovatele o přesahu jeho vlastních zájmů je zcela nepodložené, neboť dotčení základních práv nezl. D. se jeví jen jako hypotetické a spekulativní.

[12] Stejně tak krajský soud adekvátně reagoval na návrh provést důkaz výsledkem svědkyně - matky nezl. D. - a přesvědčivě odůvodnil, proč takový důkaz neprovedl. Nejde tudíž o důkaz opomenutý, jenž by ve smyslu početné judikatury Ústavního soudu zavdával důvod ke kasaci napadeného rozsudku pro vady řízení, resp. pro porušení základního práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod.

[13] Nejvyšší správní soud, stran tvrzení o biologickém otcovství k nezletilému dítěti a jeho relevanci v řízení o udělení mezinárodní ochrany, odkazuje též na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 16/2012 - 37 ze dne 15. srpna 2012. Stejně jako

v tomto usnesení i v nynější věci lze dodat, že i kdyby byl stěžovatel nucen vrátit se do země původu, neznamená to, že by nemohl zahájit, resp. účastnit se soudních řízení vedených před českými soudy ve věcech určení otcovství, například prostřednictvím svého právního zástupce.

[14] Pokud jde o namítané vady odůvodnění správního rozhodnutí, resp. napadeného rozsudku krajského soudu, opakuje Nejvyšší správní soud, že i kdyby byla stěžovatelova tvrzení podložena, neznamenalo by to bez dalšího, že by šlo o přijatelnou kasační stížnost. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 4. 5. 2006 č. j. 2 Azs 40/2006 - 57, *„případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.“* Jestliže, jak bylo uvedeno výše, nelze krajskému soudu vytýkat závěr o azylové nerelevantnosti stěžovatelova tvrzení o biologickém otcovství k nezletilému dítěti, jež je ostatně středobodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jeví se jako zcela podružnou – tzn. ve smyslu citovaného usnesení zcela nezásadní – otázka formulační čistoty při vypořádávání jednotlivých důvodů, pro které lze mezinárodní ochranu udělit.

[15] Nejvyšší správní soud uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročez kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. června 2013

JUDr. Kateřina Šimáčková
předsedkyně senátu